

Waarom de studie Dierstromen EU-25?

Het Ministerie van LNV draagt de verantwoordelijkheid voor de diergezondheid in Nederland. Wanneer levende dieren uit het buitenland naar Nederland worden vervoerd bestaat er een risico dat deze dierziekten introduceren in de Nederlandse veestapel. Dit wordt het insleeprisico genoemd.

Voor een goede beheersing van het insleeprisico dient het Ministerie van LNV een oog te houden op gebeurtenissen die mogelijke gevolgen hebben voor de insleeprisico's. De uitbreiding van de EU is zo'n gebeurtenis. Binnen- en buitengrenzen van de EU verschuiven, markten die voorheen gescheiden waren worden met elkaar verbonden. Dit betekent dat dieren uit de nieuwe lidstaten (NLS) gemakkelijker in Nederland kunnen worden verhandeld. Momenteel zijn er aan de invoer van dieren uit het Oosten geen abnormale risico's verbonden. De directie Voedselkwaliteit en Diergezondheid van LNV (voorheen VVA) wil echter graag weten met welke insleeprisico's zij in de jaren na uitbreiding van de EU rekening moet houden.

Doordat de handel (grotendeels) volgens economische patronen plaatsvindt, zijn op grond van economische analyse nuttige uitspraken te doen over de ontwikkelingen in de Europese veehandel. De volgende vragen zijn relevant:

(a) Wat is de omvang en structuur van de invoer van runderen en kalveren uit de nieuwe lidstaten (NLS) in Nederland? Hoe staat het met de betrouwbaarheid van diverse statistische bronnen?

(b) Welke factoren bepalen de omvang van de Nederlandse kalvermesterij, de sector die de meeste dieren invoert in Nederland? Hoe afhankelijk is de Nederlandse kalvermesterij van het aanbod van uitgangsmateriaal uit het buitenland? Welke factoren bepalen de structuur van de invoer van nuchtere kalveren?

(c) Wat is de invloed van Europese verschillen in slachtkosten en slachtprijzen voor rundvee op de importvraag in Nederland en op het exportaanbod richting Nederland? Wat is de invloed van beleidsmaatregelen op deze grootheden? Welke rol speelt de Duitse markt daarbij?

(d) Binnen welke onder- en bovengrens zal de invoer van nuchtere kalveren en slachtvee zich in de komende jaren ontwikkelen? Wat is naar verwachting de invloed van EU-uitbreiding? Hoe ontwikkelt zich de invoer in Nederland van nuchtere kalveren en slachtvee uit de NLS in de eerstkomende jaren?

Verwachtingen omtrent de toekomstige invoer vormen een belangrijke input voor een beoordeling van de insleeprisico's. Met behulp van kwantitatieve risicomodellen is het mogelijk om de ontwikkeling van insleeprisico's na te bootsen. Tot de gegevens die daarvoor verder van belang zijn behoren de prevalenties/incidenties van een aantal geselecteerde ziektekiemen in de vier studielanden per jaar, de kracht van het veterinaire inspectie systeem ter plekke met de opsporing van ziektekiemen. Met behulp van deze gegevens geven onderzoekers van ID antwoord op de volgende vragen:

- (1) Wat kan fout gaan (zodat ziektekiemen ingesleept worden)?
- (2) Hoe waarschijnlijk is dat?

Een derde vraag, omtrent de gevolgen van insleep, valt in beginsel buiten het onderzoek. De resultaten van dit onderzoek vormen bouwstenen voor LNV-beleid op het terrein van risicobeheer en diergezondheid.

Thom Achterbosch
LEI, Den Haag
Juni '04